

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Giltig från: 2026-02-25

Innehållsansvar: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Giltig till: 2028-02-25

Granskad av: Andreas Lindh, (andli36), Specialistläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Patologiskt fynd vid radiologisk bedömning – BFM radiologi

Förändringar sedan föregående version

Förlänger giltighetsdatum.

Syfte

Instruktion riktad till radiolog för att öka patientsäkerhet genom att säkerställa att allvarliga fynd som kräver omedelbar åtgärd eller vid primärgranskning missade patologiska fynd kommer remittent, berörd klinik eller akutmottagning till del. Rutinen omfattar även hur informationsvägen är vid intern distansgranskning eller teleradiologi.

Förutsättningar

Ansvar

Radiologen ansvarar för att rutiner följs så att undersökningar, bedömningar och utlåtande sker på ett patientsäkert vis.

Avgränsningar

Dokumentet är i huvudsak avsett för radiologer inom Bild och Funktionsmedicin (BFM) men även för koordinatorfunktion, jourhavande sjuksköterska och sekretariat.

Utförande

Bakgrund

Undersökningar inom BFM utförs eller granskas och dikteras av såväl underläkare som specialistläkare inom SkaS.

Det kan vid primärgranskning framkomma fynd som kräver omedelbar medicinsk handläggning/åtgärd.

Vid radiologisk specialistbedömning (sekundär granskning/dubbelgranskning) av de primärgranskade undersökningarna kan det framkomma fynd, fraktur eller annat viktigt fynd, som avviker från den primära bedömningen och har betydelse för handläggningen.

Preliminärbedömning med kvarvarande patient MED akutsvar

Vid fynd som bedöms kräva omedelbar åtgärd och patienten behöver omhändertas av remitterande klinik eller akutmottagning på lämpligt sjukhus.

- Frakturer på inneliggande patienter återgår till sin avdelning som i sin tur ombesörjer adekvat omhändertagande.
- Patienter med fraktur remitterad från vårdcentral eller annan vårdinrättning hänvisas till Akutmottagningen i Skövde, ortopedjour.
- Överenskommelse finns om att patienter med konstaterad djup ventrombos som kommer från primärvård ska hänvisas till medicinakuten i Skövde efter kontakt enligt nedan.
- Annan patologi som kräver omedelbar medicinsk handläggning/åtgärd och där remitterande enhet ligger på annan plats än det undersökande sjukhuset ska hänvisas till akutmottagningen i Skövde efter kontakt enligt nedan:
 - Radiolog kontaktar koordinatorsjuksköterska på BFM och ber denna/denne ringa till remitterande enhet om att det finns behov av att snarast läsa ett utlåtande på aktuell undersökning. Vid behov så kontaktar istället radiolog per telefon. Radiologen ser även till att remittent får skriftligt svar (elektroniskt svar eller i förekommande fall med fax). Remitterande enhet övertar ansvaret men BFM kan behöva hjälpa till med att informera patient om vart denne/denna ska hänvisas och att undersökningssvaret även finns tillgängligt där.
- Dokumentera i PACS.

Preliminärbedömning med kvarvarande patient UTAN akutsvar

Vid fynd som där patienten bedöms kräva omedelbar åtgärd och omhändertagande av remitterande klinik eller akutmottagning i Skövde.

- Radiolog kontaktar via telefon remitterande läkare/enhet och ger muntligt besked. Radiologen ser även till att remittent får skriftligt svar (elektroniskt svar eller i förekommande fall med fax). Remitterande enhet övertar ansvaret men BFM kan behöva hjälpa till med att informera patient om vart denne/denna skall hänvisas och att undersökningssvaret även finns tillgängligt där.
- När remitterande läkare/enhet inte nås ska radiologen själv ombesörja eller se till att annan lämplig personal kontaktar akutmottagning i Skövde om att patienten behöver hänvisas dit och att det finns ett undersökningssvar i Order Management (OM). Patienten ska vidtalas om hänvisningen.
- Dokumentera i PACS.

Preliminärbedömning UTAN kvarvarande patient

Vid preliminär bedömning kan det upptäckas fynd som bedöms kräva omedelbar/snar åtgärd och där patienten behöver omhändertas av remitterande klinik eller akutmottagningen i Skövde. Typ av fynd samt tidpunkt för upptäckt spelar roll för handläggning.

- Aktuell remitterande enhet eller akutmottagning kontaktas av granskande radiolog eller av lämplig personal inom BFM angående att det finns ett svar och att det ska påpekas för tillämplig jourhavande läkare. Denna övertar ansvar för patienten.
- Undersökningen demonstreras i förekommande fall på nästkommande lämplig rond.
- Dokumentera i PACS.

Sekundär bedömning UTAN kvarvarande patient

Vid fynd som bedöms kräva omedelbar åtgärd och patienten behöver omhändertas av remitterande klinik eller akutmottagningen i Skövde. Typ av fynd samt tidpunkt för upptäckt spelar roll för handläggning.

- Svaret ska ändras med tillägg eller i förekommande fall som nytt svar.
- Signeras definitivt eller preliminärt igen.
- Aktuell remitterande enhet eller akutmottagning kontaktas av granskande radiolog eller av lämplig personal inom BFM angående att det finns ett nytt svar och att det ska påpekas för tillämplig jourhavande läkare. Denna övertar ansvar för patienten.
- Undersökningen demonstreras i förekommande fall på nästkommande lämplig rond.
- Ovan förhållningssätt kan lämpligen tillämpas när primärjour vill ändra tidigare preliminärt svar på grund av upptäckt väsentligt fynd.
- Dokumentera i PACS.

Granskning på distans av radiolog anställd av BFM

På dagtid upptäckta oväntade/akuta fynd ska hanteras enligt ovan beskrivna rutiner. Vid behov av skyndsamt återkoppling/meddelande om fyndet skall radiologen kontakta remitterande läkare eller enhet via växel alternativt kan [telefonkatalogen](#) nyttjas.

På kvällar och helger upptäckta fynd ska hanteras enligt ovan beskrivna rutiner men radiologen skall kontakta remitterande enhetens jourhavande personal.

Teleradiologi

Dagtid informeras sekretariatet BFM via e-post om allvarliga patologiska fynd som upptäckts av teleradiologisk granskare och där patienten bedöms behöva ett snabbt kliniskt omhändertagande. Sekretariatet BFM kontaktar remitterande enhet, se separat rutin för sekretariatet om hur detta omhändertas i detalj.

På kvällar och helger är det överenskommet att teleradiologin kontaktar jourhavande radiolog oväntade allvarliga/akuta fynd via telefon. Radiolog på SkaS har sedan ansvaret att kontakta och informera remitterande enhetens jourhavande personal.

Ändring av måttlig/mindre betydelse

Utlåtandet dikteras med tillägg och remittent får detta på sedvanligt vis. Behov av demonstration på aktuell rond får avgöras från fall till fall.

Obs! Glöm inte att dokumentera handhavandet i remissanteckning i Sectra PACS.

Åtgärd i Sectra:

- Tillägg dikteras/skrivs med angivande av det avvikande fyndet men även dikterande radiolog och datum. Se särskild rutin för hur tillägg ska skrivas.
- När man vill ändra på ett svar i Sectra PACS, med hjälp av tangentbordet, så klickar man på ”Skapa ett tillägg”. När man signerar av svaret så går det ut till kunden med en flaggning att det är ett ändrat svar.
- Om man vill diktera tillägg/ändring/nytt svar med röstigenkänning så klickar man alternativt på ”Skapa ett tillägg” eller på recordknappen på diktafonen och gör ändringar i svaret med hjälp av taligenkänning.
- Remittenter som mottager pappersremiss måste kontaktas via telefon eller fax.

Relaterad information

Rutin: Tilläggsskrivning

Rutin: Primärvårdens akuta röntgenundersökningar, SkaS Skövde.

Arbetsgrupp

Processchef/Enhetschef

RIS/PACS Förvaltningen

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Bild o funktionsmed

Innehållsansvar: Arthur Adelved, (artad1), Enhetschef

Granskad av: Andreas Lindh, (andli36), Specialistläkare

Godkänd av: Christian Göransson, (chrgo6), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9700-757502554-248

Version: 12.0

Giltig från: 2026-02-25

Giltig till: 2028-02-25